

UNA OFERTA EN GRADUAL EXPANSIÓ

El llibre a l'escola

Setembre vol dir, també, llibres de text. Enguany, pel que fa a la llengua, al País Valencià quasi tots els nivells són ja coberts. Els llibres en català d'altres assignatures encara presenten molts buits.

E. Sòria

Indubtablement, un dels motors més potents del món editorial actual és el llibre escolar. Aquesta mena de llibre, el de text, que un tant forçadament ha de comprar tot un sector, amplíssim, de públic, des dels tres als divuit anys, si més no, i també el llibre de lectura, el complement tradicional d'un aprenentatge lletrat, sols relativament més opcional, que, en alguns casos, si se li presta la deguda atenció, sap complir la veritable funció encomanada, convertir el lector obligatori de l'escola en assidu als plaers de la lletra impresa.

En qualsevol cas, l'alumnat repre-

senta una massa de lectors segura, indefugible, per a les novetats del sector, tots els setembres. Un sector que fins fa pocs anys tenia en català, i sobretot al País Valencià, una existència precària. A hores d'ara, però, afortunadament, el motor escolar entre nosaltres també funciona.

La resposta valenciana, emparada per una normativa, diguem-ne, proteccionista —respecte a les formes específicament nostres, que necessiten l'aprovació de la Conselleria— ha estat estimable tant en quantitat com en qualitat, si atenem al semidesert de què partia, malgrat arrossegar greus mancances estructurals, urgències i timideses, detectables sobretot a l'hora de realitzar una oferta de literatura d'esplai infantil, i més encara juvenil,

d'envergadura, fora del còmode claustre escolar i capaç de crear veritables addictes futurs. Com sempre, on hi ha el risc, hi ha, també, la salvació.

Enguany ens trobem amb una oferta considerable als aparadors, entre reedicions ben provades i estrenes que van cobrint tots els cursos i edats. Els editors valencians es debaten, de moment, entre la por a l'entrada dels grans del sector del Principat, plens d'experiència i capital, i, a la fi, l'ambició de crear unes col·leccions de lectura homologables, capaces de participar en el joc de la lliure competència: traduccions, edicions acurades, bones il·lustracions, fantasia, etc. Un plantejament sens dubte beneficiós per a tots. La literatura in-

fantil i juvenil en català no està tan sobrada de títols com voldriem. Tota aportació en condicions hi tindrà cabuda.

En aquest sentit, el Consorci d'Editors Valencians és possiblement l'editorial valenciana més àgil. Pel juny llançà al mercat una primera traducció: *El 35 de maig*, de Kastner. Una bona manera de començar. Ara, entre els llibres de lectura és imminent l'aparició d'*El misteri de l'aigua*, de Josep Franco. Entre els llibres de text presenta *Amics!* de Manuel Civera (5é d'EGB); *Fruit*, de diversos autors (8é d'EGB); *Pic i pala*, una interessant experiència per a xiquets castellanoparlants (cicle inicial); dues obres necessàries per a l'ensenyament en català: *Experiències i Matemàtiques* (ambdues de 1r d'EGB), i *Llengua i literatura* (BUP-1) d'Enric Valor, Vicent Salvador, Vicent Pascual i Miquel Nicolàs. Una obra molt considerable que tindrà, de segur, una bona collida.

No menys considerable és l'entrada de l'Editorial 3 i 4 en el terreny dels llibres de text amb dos volums destinats a BUP: *Contacte* (BUP-1) de Vicent Pitarch i Josep Palomero i *Estil* (BUP-3) dels mateixos autors. Els nostres instituts ja tenen per triar. Mentrestant, Eumo-Edicions del Bullent cobreixen EGB amb la seua col·lecció *Pont*. D'altra banda, El Bullent presenta una esperada novetat entre els llibres de lectura: *Les ales d'Àngel Vidal*, primer acostament a aquest difícil gènere de Joan M. Monjo. També en narrativa infantil, la Federació d'Entitats Culturals edita *El fil invisible i dos contes més*, de l'experta Empar Lanuza, i *La reina calba*, de Mercè Company.

Les institucions valencianes també aporten el seu granet de sorra. La Diputació de València, amb *El cuc farroc* (pre-escolar i cicle inicial), una obra absolutament deliciosa.

L'editorial Teide obri el foc als aparadors valencians amb un tercer llibre de BUP-1; *Ras*, de Rosa Giner i J. E. Pellicer, i amb l'excel·lent *Pa amb xocolata*, de Roser Ripoll, Núria Vilà, Toni Mollà i Carles Palanca. Una altra editorial novedosa és Barcanova, amb *Branca* (6é d'EGB), de Francesc Fenollosa, Adela Gomell, Pere Martínez i Maite Rambla. Entre les obres que adreça al públic escolar destacarem *Muntanyes*, de Clive Catchpole, amb unes belles il·lustracions de Brian Mc Intyre i, sobretot, la col·lecció de llibres d'informàtica per a xiquets de Luca Novelli. Una

aportació originalíssima en un camp la importància del qual no pot fer sinó créixer. Onda, per la seua banda, suma una obra per a les edats més tendres (dos a tres anys), *Quac-quac*, a la seua col·lecció de cursos per a escoles bressol.

L'editorial més específicament dedicada a la literatura infantil i juvenil és, amb tota probabilitat, La Magrana, amb la seua magnífica col·lecció «L'esparver». Una col·lecció dedicada a aquesta mena de llibres juvenils que tots llegim amb plaer, inclosos els joves. Prova d'això és l'excel·lent traducció d'*Els tres mosqueters*, d'Alexandre Dumas, apareguda a l'inici d'aquest estiu. Per als més menuts ha aparegut, també recentment, *El fill de l'ós i altres rondalles catalanes*, de Joan Vila. Dins d'aquest gènere cal ressenyar, també per la qualitat, encara que no siga novetat estricta, *Les trenta taronges*, del malaguanyat Joan Barceló, editada a El Llamp.

Entre les obres més o menys relacionades amb el món de l'ensenyament cal esmentar col·leccions com la dels manuals de Curial, principalment el seu tan útil *Anàlisi i comentaris de textos literaris catalans*, la gradual aparició dels diccionaris de l'Enciclopèdia catalana, o els diccionaris especialment pensats per a l'ensenyament d'Arimany i de Vox. Una altra novetat d'interès per als ensenyants és *Elements d'organització i avaluació del centre educatiu d'EGB*, de Pere Darder i J. A. López.

La visita als aparadors de les llibreries valencianes permet comprovar que el major esforç editorial s'ha dedicat als llibres d'ensenyament de la llengua, per fi amb pràcticament tots els buits coberts. Alguns amb escreix. Malgrat alguna iniciativa capdavantera, però, el camp de l'ensenyament de les diverses assignatures en català és quasi per desbrossar. Si les experiències escolars en català van en augment, ni que siga pausadament, com tot fa preveure, aquest buit provocarà perillosos entrebancs. Matemàtiques, ciències naturals, geografia i història, manualitats... queda molta feina a fer. Mentrestant, afortunadament, una oferta cada volta més variada i imaginativa de llibres de lectura i narracions demostra la vitalitat d'un sector que tot just ix dels bolquers i que, si sap sintonitzar amb el seu immens públic potencial, podria esdevenir un dels pilars més sòlids del nostre problemàtic i dèbil món del llibre.

tano

tano

tano

tano

tano

tano

GANDIA